

Методи оцінки та ідентифікації фінансових криз
Методы оценки и идентификации финансовых кризисов
Methods estimate and identification of financial the crisis

Ключові слова: антикризове управління, криза, діагностика кризи, методи інтегральної оцінки, банкрутство.

Ключевые слова: антикризисное управление, кризис, диагностика кризиса, методы интегральной оценки, банкротство.

Key words: anti-crisis management, crisis, diagnostics of crisis, methods of integral the estimate, bankruptcy.

Розглянуто методи оцінки та ідентифікації фінансових криз, методи інтегральної оцінки діагностики кризи, обґрунтовано проблеми формування системи антикризового управління в умовах ринкової конкуренції.

Рассмотрено методы оценки и идентификации финансовых кризисов, методы интегральной оценки диагностики кризиса, обобщены проблемы формирования системы антикризисного управления в условиях рыночной конкуренции.

Considerate methods estimate and identification of financial the crisis, methods of integral the estimate diagnostics of crisis, problems of anti-crisis management system formation in the conditions of market competition are grounded.

Визначення стану об'єкта, предмету, явища або процесу управління, виявлення в них слабких ланок і «вузьких місць» дає поняття діагностики.

Коли діагностують проблему, потрібно добре розуміти, що саме з нею робити. Для оперативного управління кризами необхідно ідентифікувати їх чітку класифікацію. При цьому виходять з різних критеріїв класифікації

кризи, а саме: вид; сфера впливу або виникнення кризи; ступінь розвитку; розподіл кризи у часі; характер ведення кризи; можливість регулювання тощо.

При діагностиці кризи проводиться дослідження не статистичного стану об'єкту, а його розвиток у часі. Якщо об'єктом діагностики є економіка держави, то критеріями діагнозу є макроекономічні показники, якщо галузь - то її основні техніко-економічні показники, які відображаються в статистичному обліку.

Діагностика кризи проводиться у три етапи:

1 етап – досліджується фінансовий стан підприємства з метою раннього виявлення ознак його кризового розвитку;

2 етап – визначаються масштаби кризового стану підприємства;

3 етап – вивчаються основні фактори, що обумовлюють кризовий розвиток підприємства.

Дослідження фінансового стану підприємства з метою раннього виявлення ознак його кризового розвитку, що викликають загрозу банкрутства, є складовою частиною загального фінансового аналізу. Разом з тим, цей блок фінансового аналізу має визначені особливості як по об'єктах, так і по методах його проведення.

Методи інтегральної оцінки погрози банкрутства засновані на комплексному розгляді цих же показників (які при необхідності можуть бути доповнені й іншими).

Найпоширенішими методами інтегральної оцінки в зарубіжній практиці фінансового менеджменту є "модель Альтмана", яка являє собою п'ятифакторну модель, у якій факторами виступають показники фінансового стану й результатів діяльності; "коефіцієнт фінансування важколіквідних активів", в якій визначається якою мірою ці активи (сума усіх необоротних активів і оборотних активів у формі запасів товарно-матеріальних цінностей) фінансується власними і позиковими засобами. Існують і інші системи прогнозування кризи й банкрутства. Так самою простою моделлю

діагностики банкрутства є двофакторна модель оцінки ймовірності банкрутства підприємства, при побудові якої враховуються два показники, від яких залежить ймовірність банкрутства, – коефіцієнті поточної ліквідності (покриття) та відношення позикових засобів до активів (коефіцієнт заборгованості).

Також для експрес оцінки фінансового стану підприємства з метою класифікації підприємств за рівнем ризику при взаємовідносинах з ними банків, інвестиційних компаній, партнерів, використовується рейтингове число. Якщо величина рахунку більша 0,3, це говорить про те, що у фірми непогані довгострокові перспективи, якщо менше 0,2 то банкрутство більш ніж ймовірно.

Масштаби кризового стану підприємства визначаються на основі проведеної диференційованої чи інтегральної оцінки погрози банкрутства з метою вибору відповідного фінансового механізму захисту від неї.

При цьому антикризове управління підприємством заключається у виборі та застосуванні методів фінансового оздоровлення. Кожна економічна система має свою кризу. Фінансова криза є об'єктивним явищем і для визначення її характеру, глибини проводять діагностику кризи. Ідентифікація масштабів кризового стану підприємства дозволяє визначити форми і методи фінансового оздоровлення.

Литература

1. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві: [монографія] / О.О. Терещенко, 2-ге вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 268 с.
2. Копилюк О.І. Управління фінансовою санацією підприємства: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Копилюк О.І., Медведєв В.П. – Львів: вид-во Львівської комерційної академії, 2007. – 340 с.
3. Гудзь Т.П. Система раннього виявлення та подолання фінансової кризи підприємств: [монографія] / Т.П. Гудзь. – Полтава: РВЦПУСКУ, 2007. – 312с.
4. Терещенко О.О. Управління фінансовою санацією підприємств: [підруч.] / О.О. Терещенко – К.: КНЕУ, 2006. – 380 с.